

nach dem Comm.) 15.

शब्दग्रह m. Ohr (*Auffasser des Lauts*) AK. 2, 6, 3, 45. H. 373, Schol.

शब्दग्राम m. die Gesamtheit der Laute H. 1414. HALS. 3, 23.

शब्दघोषा f. Titel eines grammatischen Commentars COLEBR. Misc. Ess. 2, 46.

शब्दचन्द्रिका f. Titel eines medicinischen Wörterbuchs Verz. d. Oxf. H. 193, b, No. 433.

शब्दचित्र m. Lautspiel, wie Alliteration u. s. w. PRATĀPAR. 12, b, 17.

शब्दचित्तमणि m. Titel eines Commentars zu Pāṇini Verz. d. B. H. No. 728.

शब्दतरंगिणी f. Titel eines Wörterbuchs UÉÉVAL. zu UNĀDIS. 1, 123.

शब्दत्व (von शब्द) n. das Laut-Sein: शब्दो नित्यः शब्दत्वात् TARKAS. 4.

शब्दार्त्त (von शब्द) 1) adj. tönend, lautend, Töne von sich gebend P. 3, 2, 148, Schol. AK. 3, 1, 38. H. 348. — 2) n. das Reden —, Sprechen über (geht im comp. voran) Verz. d. Oxf. H. 48, b, 39. 49, a, 44. b, 4. fg.

शब्दनिर्णय m. Titel eines Werkes Verz. d. Oxf. H. 274, a, 1. 2.

शब्दपति m. nur dem Namen nach Herr, — Gebieter: कित्ते: RAGH. 8, 51.

शब्दपात entweder adj. wohin der Schall noch reicht, oder °पातम् adv. so weit der Schall reicht BHATT. 3, 100, v. l.

शब्दपातिन् adj. zur Erklärung von सङ्ग्रह Nir. 6, 33. nach der Analogie von शब्दवेधिन् würde es dem Schall nach fliegend bedeuten.

शब्दप्रकाश m. Titel eines Wörterbuchs HALL in der Einl. zu VĀSAYAD. 46.

शब्दप्रकाशिकाद्वित्रपकोश m. desgl. Verz. d. Kop. H. 103, a.

शब्दप्रभेद m. desgl. HALL in der Einl. zu VĀSAYAD. 46. °कार् Randbemerkung beim Schol. zu H. 194.

शब्दप्राक् (nom. °प्राट्) adj. nach einem Worte fragend Schol. zu P. 6, 4, 19. 8, 2, 36 und 3, 2, 178, VĀRTT. 1.

शब्दप्रामाण्यवाद m. Titel eines Werkes HALL 77.

शब्दबोधप्रकार m. desgl. HALL 53.

शब्दबोधविचार m. desgl. ebend.

शब्दब्रह्मन् n. das in Worte gefasste Brahman d. i. die heilige Schrift: द्वे ब्रह्मणी वेदितव्ये शब्दब्रह्म परं च यत् । शब्दब्रह्मणि निष्ठातः परं ब्रह्माधिगच्छति ॥ MAITRAUP. 6, 22 (= MBH. 12, 8540. fg. 9707. fg.). BHAG. 6, 44. BHĠG. P. 3, 11, 34. 12, 48. 4, 29, 45. 6, 16, 51. UTTARAR. 27, 19. fg. (36, 11). 28, 1. 2 (37, 3). PĀNĒAR. 4, 3, 55. Verz. d. Oxf. H. 44, b, 17. 104, a, No. 160. b, 15. 17. 183, a, No. 421. शब्दब्रह्मन् (?) WEBER, RĀMAT. UP. 333. — Vgl. स्वरब्रह्मन्.

शब्दब्रह्मण्य adj. von शब्दब्रह्मन् PĀNĒAR. 3, 15, 58.

शब्दभिद् f. Wortverdrehung BHĠG. P. 7, 13, 13.

शब्दभृत् adj. nur den Namen von Etwas führend, nur dem Namen nach Etwas seiend BHĠG. P. 7, 13, 13, v. l.

शब्दभेद m. Titel eines Wörterbuchs HALL in der Einl. zu VĀSAYAD. 46.

शब्दभेदप्रकाश m. desgl. ebend. Notices of Skt Mss. 118. Verz. d. Oxf. H. 188, b, 18 und No. 429.

शब्दवेदिन् 1) adj. = शब्दवेधिन्: ein Pfeil R. im ÇKDA. Bein. Ar-
gūna's TRIK. 2, 8, 17. — 2) m. After ÇABDĀNTHAK. bei WILSON.

शब्दमणिपरिच्छेदालोक m. Titel eines Commentars Verz. d. B. H. No. 670. fg.

शब्दमप (von शब्द) adj. 1) aus Lauten bestehend, — gebildet VS. PRĀT. 1, 27. — 2) tönend, Laute von sich gebend HARIV. 11430 (v. l. शब्दगति). 13274. — 3) aus einem Worte bestehend, — gebildet: नमःशब्दमयेन नाम्ना RAGH. 18, 5.

शब्दमाला f. Titel eines Wörterbuchs Verz. d. Oxf. H. 192, b, No. 437. कातत्त्व ° s. u. कातत्त्व.

शब्दम् (von शब्द), °यति (भाषणो, शब्दक्रियायाम्, उपसर्गादाविष्कारे) DHĀTUP. 33, 40. 1) Töne von sich geben: कूजद्भिर्नृपुर्देव्यः शब्दयत्य इ-
तस्ततः BHĠG. P. 7, 4, 11. laut rufen, schreien ÇIC. 11, 47. PĀNĒAT. 224, 9. शब्दयते es wird geplappert NIR. 1, 18. रासभशब्दित n. Geschrei PĀNĒAT. 249, 6. Jmd rufen, anrufen: एकैकं स ततस्तत्र नामयाकृमशब्दयत् bei Namen KATHĀS. 100, 24. आदित्यमुच्चैर्ध्वं सत्तं गायन्ति शब्दयन्ति स्तुवन्ती-
त्यभिप्रायः ÇĀṆK. zu KHĀND. UP. S. 89. — 2) verkünden, mittheilen: ज्ञा-
नेन वैयासकिशब्दितेन BHĠG. P. 4, 18, 16. — 3) pass. heissen, genannt werden: पक्षो तु प्रवरं तस्य शीर्षणामिह शब्दयते MBH. 3, 14400. भगवा-
निति शब्दयते BHĠG. P. 1, 2, 11. 2, 10, 7. शब्दित heissend, genannt TRIK. 3, 3, 155. तस्मिंस्तत्कल्पे सर्वं समाप्तमिति शब्दितम् MBH. 12, 1195. पृथु-
रिति शब्दितः 1031. 14, 623. HARIV. 7168. 14932. NĀRADA bei KULL. zu M. 8, 148. BHĠG. P. 8, 24, 38. Verz. d. Oxf. H. 189, a, No. 431. एष ब्रह्म-
मयो (°) श्रोतिर्ब्रह्मशब्देन शब्दितः HARIV. 11388. भगवच्छब्द ° BHĠG. P. 14, 13, 16. दान ° mit dem Worte दान belegt MBH. 13, 7596. ÇĀṆK. zu BṚH. ĀR. UP. S. 192. zu KHĀND. UP. S. 32. BHĠG. P. 4, 3, 23. Verz. d. Oxf. H. 68, b, 1. — Vgl. शब्दाम्.

— घृनु 1) Etwas erzählen, mittheilen, besprechen: °शब्दित R. GORR. 1, 4, 52. 107. Etwas erwähnen, sprechen von: °शब्दित HARIV. 7774. प-
ञ्चरात्रानुशब्दित MBH. 12, 12976. — 2) Jmd (acc.) Etwas sagen, mitthei-
len: °शब्दय HARIV. 7308. दुर्भगो ऽयं जनस्तत्र किमर्थमनुशब्दितः 7110.

— अग्नि 1) besprechen, erwähnen, mittheilen: °शब्दित M. 6, 82. — 2) benennen, bezeichnen: एतस्यैतद्वर्गमिशब्दयन्तः ĀCV. ÇR. 6, 10, 23. °श-
ब्दयते MĀṆK. P. 102, 9. °शब्दित genannt: सुरभीत्यभिश्चिन्ता MBH. 1, 3927. 3, 5270. SUÇR. 1, 249, 9.

— परि besprechen, erwähnen, mittheilen: °शब्दित MBH. 12, 2161.
— वि benennen, bezeichnen: °शब्दित R. GORR. 1, 27, 23. — Vgl. विशब्दन.

— सम् 1) ausrufen: अयमेकीति संशब्दय मृतं संजीवयाम्यकम् MBH. 1, 3215. — 2) besprechen, erwähnen, auführen: °शब्दयमान (so mit der ed. Bomb. zu lesen) MBH. 12, 9893. °शब्दित 4775. 9896. — Vgl. संशब्दन.
शब्दयोनि m. 1) Ursprung —, Quelle des Wortes BHĠG. P. 3, 1, 34. 4, 32. 8, 7, 25. — 2) Verbalwurzel AV. 3, 4, 14, 68.

शब्दरत्न n. Titel eines Wörterbuchs Verz. d. Oxf. H. 196, b, 5. eines Commentars zu Bhaṭṭoḡi's Manoramā COLEBR. Misc. Ess. 2, 13. 41.

शब्दरत्नाकर m. Titel eines Wörterbuchs Verz. d. Oxf. H. 331, b, No. 832.

शब्दरत्नावली f. desgl. COLEBR. Misc. Ess. 2, 36. Verz. d. Oxf. H. 192, b, No. 439. b, No. 440. 196, a, 22.

शब्दरक्ति adj. geräuschlos: पात VARĀH. BṚH. S. 68, 115.

शब्दराशिमेष्टर m. der grosse Herr des Alphabets, Boiw. Çiva's (vgl. शिवमूत्र) Verz. d. B. H. No. 911.

शब्दलिङ्गार्थचन्द्रिका f. Titel eines Wörterbuchs, in dem auf das Go-